

E L M I C A L E T G A L À C T I C

Propostes didàctiques

Mira quina estrella

Elaborades per Fina Girbés

M I R A Q U I N A E S T R E L L A

D E S C R I P C I Ó

Autora: *Maria Jesús Bolta.*

Il·lustracions: *Josep Vicó.*

Edicions Bromera/Alzira, 2001

Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 79

Format: 20,5×13 cm, 82 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: a partir de 8 anys. Per la càrrega d'imaginació que suposa donar vida a una estrella del cel, així com pels ocurrents recursos en la seua narració, aquesta història pot captivar fàcilment els més menuts. A més, els resultarà fàcil identificar-se amb la protagonista i compartir amb ella els problemes que comporta el fet de dur-se una estrella a casa i a l'escola. Els adults, més avesats a la realitat, també poden capbussar-se en un món de fantasia sovint oblidat. Ideal, a més, per a lectura en veu alta per als infants abans de dormir.

RESUM ARGUMENTAL

Buscant el seu gat, Neus es troba un nova amiga, l'estrella BB1. Aquesta plora i plora dins d'un contenidor. Per això, Neus la convida a sa casa per un dia i, vés per on, s'hi queda una llarga temporada: de Nadal a Nadal. L'estrelleta ha sigut castigada per no acomplir una missió que li havien encomanat a la Terra.

De primeres, Neus la instal·la a la seua habitació i li presenta els seus pares, però, ha d'endur-se-la a l'escola quan sap que la seua estada serà llarga.

La vida de la xiqueta canvia de dalt a baix. Com que és una bona amfitriona ha de sortejar tots els problemes que comporta l'adaptació de l'estrelleta a la nova vida. Aquesta no entén molts dels costums humans i Neus la guiarà pacientment i aconseguirà la seua integració en la vida quotidiana a la Terra.

A més de plorar contínuament, BB1 xarra com una cotorra, fa entrenaments de vol, s'enamora d'un company, idea respostes sorprenents i aconseguix fer-se amiga de tothom. Neus, amb tan sols nou anys, estreta llaços d'amistat amb l'estrelleta al temps que resol els conflictes que van sorgint.

S'acosta la Nit Blanca i és el moment de marxar. Totes les estrelles baixen a la Terra i BB1 ha d'acomplir la seua faena. A l'escola li preparen un acomiadament molt especial. Tanmateix Neus, no perdrà la seua nova amiga, perquè hi ha alguna cosa que les unirà per sempre.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

L'amistat nascuda de la convivència diària plana per tota la història. El fet de relatar escenes quotidianes de la vida d'un infant ajuda a la identificació amb la protagonista per part del lector infantil. Les relacions amb els pares, les activitats habituals i, sobretot, el món escolar que ompli una part de la vida dels menuts, resulten d'allò més familiars als lectors. No els costarà gens submergir-se en la història que, a més, compta amb l'ingredient fantàstic de l'amistat amb una estrella.

Les respostes inesperades i sorprenents de la nova amiga davant situacions desconegudes produeixen sovint flaixos còmics.

Les exageracions i els jocs de llenguatge abundants al llibre agraden els menuts, estimulen la seua curiositat i n'asseguren una grata lectura.

El dia a dia d'aquesta història d'amistat traspua actituds i valors molt aprofitables des de la vessant educativa, com poden ser:

- La cura de la higiene personal amb l'adquisició d'hàbits de neteja.
- La felicitat a l'abast de tothom en assaborir les coses quotidianes.
- L'hospitalitat amb l'acolliment i preocupació pels amics.
- La conveniència d'unes normes de comportament social que ajuden a millorar la convivència.
- La paciència com a qualitat necessària per a la funció educadora.
- La tolerància i el respecte davant les diferències culturals.
- L'estimulació de l'aprenentatge mitjançant el plantejament de preguntes i l'aprofitament de la curiositat.
- L'habilitat social necessària per a establir bones relacions amb la gent.
- L'esforç i l'entrenament constant per a aconseguir metes proposades.
- L'amistat entesa com a servei i preocupació pels altres.
- La generositat del perdó.
- La necessitat del càstig com a mesura educativa i la seua aplicació raonable.
- L'acceptació de responsabilitats que ajuden al bon funcionament i millora de la societat.
- La puntualitat com a norma de cortesia social i respecte envers la gent.
- El coneixement, valoració positiva i ús de les produccions pròpies de qualsevol cultura.
- La importància de la tradició cultural, de conèixer-la i mantenir-la.

L'AUTORA

M. Jesús Bolta va nèixer l'any 1958 a Meliana (l'Horta Nord), on resideix actualment. Començà a escriure fa temps, fins que l'any 1988 va entrar en contacte amb el món editorial. Ha publicat obres infantils i juvenils i ha col·laborat en diferents publicacions, com *Camacuc* i *Boom*. Actualment és professora de llengua i literatura. Entre els seus guardons s'hi troba el Premi Vicent Silvestre de Literatura Infantil de l'any 2000 amb el llibre *Qui t'ha dit que el món era blanc?* Entre la seua obra sòlida i de gran qualitat, hi destaquen les novel·les *Les mans d'Amiel*, *La lluna m'ha parlat de tu*, *Vull jugar* i *Pell-roja, rostre pàlid*.

L'IL·LUSTRADOR

Josep Vicó i Crespo va nèixer a Quart de Poblet (l'Horta) el 1968. És llicenciat en Geografia i Història per la Universitat de València. La seua dedicació professional s'ha desplegat, sobretot, en el terreny del disseny i la il·lustració. D'aquesta activitat, destaca la seua trajectòria com a cartellista, il·lustrador en publicacions periòdiques i els seus treballs de restauració pictòrica. En Edicions Bromera ha il·lustrat, en la col·lecció «Micalet Teatre», el llibre *La llegenda del drac i la princesa* i, en aquesta mateixa col·lecció Micalet Galàctic, *111.111 idees per a escriure 111.111 contes en un any*.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

L'animació lectora és un dels reptes més importants de l'escola. Amb aquestes activitats es pretén proveir els mestres d'un material que els facilite aquesta tasca. L'objectiu primordial d'aquesta col·lecció, adreçada a lectors infantils i juvenils, és despertar el plaer per la lectura.

És per això pel que no es presenta com un treball sistemàtic, afegit al currículum escolar, sinó com una ajuda i un gran ventall de possibilitats didàctiques.

La lectura col·lectiva sempre és enriquidora i la seua motivació prèvia molt important. Per tant, es proposa que, *abans de llegir*, es faça una presentació del llibre. Per l'edat a la qual va adreçada aquesta història seria interessant simular una situació irreal i fer que els alumnes se l'empassaren. S'entraria, per exemple, en l'aula tot dient que n'hi ha una alumna nova que pretén triar el curs on vol anar. Es pot preguntar què en pensen d'aquesta pretensió i si la deixarien formar part de la classe o no. Més tard, en una altra sessió es comunicaria que la nova alumna ha estat assignada a la classe i, tot seguit, se la faria aparèixer. És l'estrelleta BB1. Aquesta pot fabricar-se amb cartó folrat amb paper daurat. La presència d'aquest objecte, que representa la protagonista de la història que pretenem animar a llegir, ha de generar expectació i interès, per això es quedarà a la classe mentre dure la lectura del llibre. Al llarg dels dies, els alumnes afegiran detalls sobre la seua personalitat a mesura que en coneguen la història. Naturalment, la presentació de l'estrelleta BB1 es pot enriquir i fer més versemblant si s'escoltaren a la classe, de tant en tant, sorolls de plors prèviament enregistrats.

Després de la lectura col·lectiva del llibre, com és lògic, és quan es poden plantejar i fer la resta de les activitats elaborades en les de treball que adjuntem a continuació. A la fitxa bibliogràfica de lectura, per exemple, s'intenten sistematitzar els aspectes bàsics que testimonien una comprensió global de l'obra i, a més, despertar l'esperit crític del lector, tot i demanant-li la seua opinió sobre personatges i actuacions concretes. Pel que fa a la resta de les activitats complementàries, s'ha volgut abraçar un ventall ampli i variat atenent al seu caràcter primordialment lúdic.

Dins de l'expressió escrita, la imitació de models és un bon recurs per a l'aprenentatge. Així a les activitats 1, 3 i 4, l'anàlisi

dels recursos estilístics de l'autora serà utilitzada com a base de creació escrita de l'alumnat. Aquestes activitats pretenen també l'ús de tipologies textuais distintes que van des d'un text instructiu, la recepta de l'activitat núm. 9, fins al llenguatge publicitari amb la creació d'eslògans a l'activitat núm. 1.

La majoria de les activitats són ampliables i, encara que algunes respostes semblen tancades, donen peu a la creativitat. A l'activitat núm. 8 s'han donat dues respostes possibles per posar frases a l'inrevés, però, de segur, que els alumnes en suggeriran moltes més. També és pot ampliar l'activitat amb més frases del llibre i, fins i tot, es pot jugar a la lectura en veu alta d'aquestes frases com una mena de codi secret.

En relació a l'expressió oral, a l'activitat núm. 5, s'exercita l'argumentació oral i la capacitat d'escoltar. Potser, resultaria interessant també preparar aquesta activitat abans per escrit individualment, ja que poden aparèixer arguments més variats. Després, en oralitzar-los, l'activitat col·lectiva serà molt enriquidora.

Cal aprofitar les situacions exagerades que tant agraden als menuts per a dramatitzar-les. A l'activitat núm. 10 se n'han triat dues que poden ser presentades per escrit a l'educand o bé ser només dirigides per l'educador en una sessió de posada en escena.

També hi ha activitats on es barregen l'expressió plàstica i l'escriptora. Són les activitats 2 i 12, aprofitables per a l'exposició col·lectiva a la cartellera de l'aula, fet que afegeix motivació.

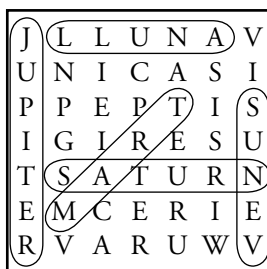
Per últim cal remarcar que totes elles s'han plantejat de manera atractiva i amb la clara intenció d'acostar aquesta història, farcida de situacions quotidianes i escenaris habituals, als alumnes de segon i tercer cicle de Primària.

SOLUCIONS ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Proposta de treball número 3

farem un tacte (pàg. 45) ametles cobertes de pèl (57)
és perfecte (pàg. 49) quantitat de *migues* (pàg. 60)
és irreal (pàg. 49) tant de premsa (pàg. 67)
sabates de xarop (pàg. 50)

Proposta de treball número 6

Proposta de treball número 7

tremolava - com un viatge d'anada i tornada a la lluna - que el bec d'un pardal - tan recta- que una carpa - més muda.

Proposta de treball número 8

etpecca ed tot roc / roc tot ed etpecca/ accepte de tot cor
I sàrdop ranrot a asac / asac a ranrot sàrdop I / I podràs
tornar a casa

Proposta de treball número 11

*barat

*pa torrat

Proposta de treball número 13

«On no et criden, no hi vages.» (pàg. 6)

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen aquestes propostes.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:
AUTORA:
IL·LUSTRADOR:
EDICIONS BROMERA
COL·LECCIÓ Núm.:

1. Busca al llibre els noms dels personatges d'aquesta història. Comprovaràs que tots ells són molt originals. Et donem unes pistes:

PISTA	NOM DEL PERSONATGE
L'ama del gat
La convidada caiguda del cel
El missatger de les estrelles
La mestra
El nou nom de la directora
Les estrelles amigues
La professora de matemàtiques
L'amor de l'estrelleta
La companya a qui enveja l'estrella

2. Per què havien castigat BB1? Què en penses dels càstigs?

.....
.....
.....
.....
.....

3. Si tu fores Neus, com hauries reaccionat a l'escola?

.....
.....
.....
.....
.....

4. Quina de les tres propostes presentades per a la festa de comiat et sembla més impossible d'acomplir?

.....
.....
.....
.....

5. Què opines sobre la festa que li va preparar l'estrelleta a Mari Pi?

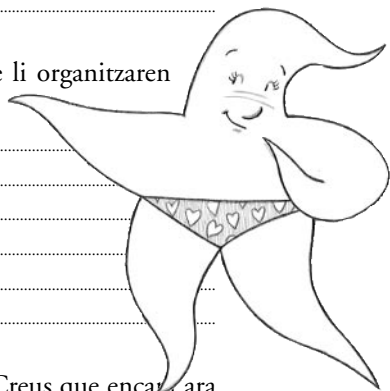
.....
.....
.....
.....

6. Quina de les qualitats de Neus destacaries?

.....
.....
.....
.....

7. Com va ser la festa de comiat que li organitzaren a BB1?

.....
.....
.....
.....
.....

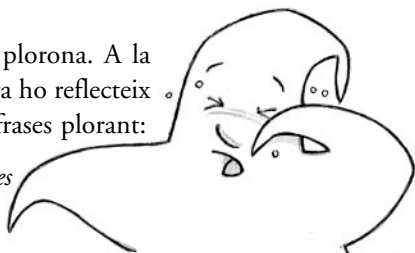
8. Al final, l'estrelleta se n'ha d'anar. Creus que encara ara es comuniquen les dues amigues?

.....
.....
.....
.....

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. Aquesta estrelleta era molt plorona. A la pàg. 16 del llibre veuràs com l'autora ho reflecteix amb el llenguatge. Escriu tu altres frases plorant:

Buaaa! Buaaa! Saps... saps quantes hores porte tancada a... a... ací dins?

.....
.....

2. Aquest pot ser un treball col·lectiu que pot resultar ben bonic.

L'il·lustrador ha caracteritzat amb encert BB1. Podeu afegir-li detalls. Dibuixeu i coloreu l'estrelleta. Afegiu, davall del dibuix, la descripció que fa l'autora a la pàg. 10. En acabar exposeu els vostres treballs.

3. L'estrelleta sovint canvia paraules, però Neus l'entén a la perfecció. Fes un llistat d'aquests canvis com et proposem a continuació:

farem els deutes

.....
.....
.....
.....

farem el deures

.....
.....
.....
.....

4. Emprant procediments semblants als que l'autora utilitza per a la seua protagonista, prova de transformar les paraules marcades següents:

sentiran **alegria**:

.....
els invasors de l'**espai**:
.....

esclaten **bufes**:

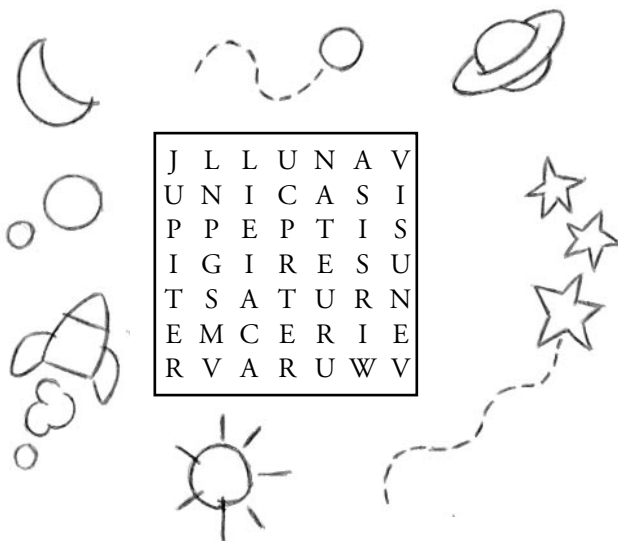
.....
es comuniquen amb la **boca**:
.....

5. Neus es trobava estúpida havent de contestar certes preguntes. Intenta contestar-les tu i, amb els teus companys i companyes, podeu organitzar un concurs «A preguntes ximples, respostes idiotes»:

Pregunta núm 1: *Per què els arbres no caminen?*

Pregunta núm 2: *Per què els plats no es poden netejar amb pasta de dents?*

6. El passeig per la Via Làctia va ser el motiu del càstig de BB1. Busca a la sopa de lletres el nom de 6 astres que l'estrelleta va veure abans d'arribar a la Terra.

7. Busca la parella. L'autora utilitza unes comparacions molt originals. Troba la part que falta:

- igual que un flam en un terratrèmol.
- tan llarg
- més blanc i més prim
- que una palmera dins d'un tornado.
- més callada
- que una tomba.

8. Tot allò que Neus feia només alçar-se BBI ho imitava, però a l'inrevés. Busca possibles formes d'escriure a l'inrevés aquestes frases. Et donem una paraula escrita per l'estrelleta com a model.

Accepte de tot cor

.....
.....

I podràs tornar a casa

.....
.....
.....

9. Segons la professora de matemàtiques els extraterrestres volien conèixer el secret de la paella. Pregunta a casa com es fa i escriu ací la recepta per si de cas vénen un dia d'aquests.

LA PAELLA

Per a 6 persones:

Ingredients:

.....
.....

Com es fa:

En primer lloc

.....
.....

Després

.....
.....

A continuació

.....
.....

Per últim

.....
.....

10. L'autora juga amb situacions exagerades. Dramatizta aquestes dues que et proposem:

«Sents l'impacte terrorífic d'una cosa contra el teu rostre. Crides i després d'un bac acabes amb una cama apuntant el cel i un braç damunt del cap.»

«Et desmaies. Quan et despertes un/a company/a et compta les pulsacions, un altre t'alça i t'abaixa les cames sense parlar i un altre et fa aire amb el llapis.»

11. BB1 inventa un eslògan per a cobrar els seus vols. Completa el seu i inventa'n semblants. Enganxeu-los a la cartellera de la classe.

«Viatjar amb mi, no és
Et costarà només

«Viatjar amb mi és molt * »

*(contrari de car)

«Et costarà menys que un tros de * »

*(sinònim de torrada)

12. L'estrelleta va escriure a la pissarra del cel. Fabrica-te'n tu una de la manera següent:

Agafa una quartilla i pinta-la amb colors de cera molt mesclats. Després superposa-hi una bona capa de cera negra. Amb la punta d'un llapis ja pots escriure o dibuixar el que vulgues.

13. El pares de Neus l'aconsellaven amb un refrany. Prova a recordar-lo i escriu-lo. Sinó, busca'l. Serà divertit comptar el temps que tardes a trobar-lo al llibre.

.....

.....

14. BB1 va pegar el colp en el ball de disfresses. Ací tens unes quantes estrelles amigues seues. Disfressa-les com millor et semble:

